

EK-1 BU YÖNETMELİĞİN UYGULANDIĞI TEHLİKELİ MADDELER

Giriş

1. Ek-1, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre, herhangi bir kuruluştaki tehlikeli maddelerin bulunduğu durumda uygulanır ve yönetmeliğin ilgili maddelerinin uygulanmasını belirler.

2. Karışımlar ve müstahzarlar, yüzde oranı veya bir açıklamanın özellikle verilmemiş olması halinde, Bölüm 2, Not 1'de verilmiş olan yönetmelikte yer alan özelliklerine göre belirlenmiş konsantrasyon sınırları içerisinde kalmaları şartıyla, saf maddelerle aynı koşullara tabi olurlar.

3. Bölüm 1 ve Bölüm 2'de belirtilmiş olan niteleyici miktarlar, her bir kuruluş için geçerlidir.

4. Yönetmeliğin ilgili maddelerinin uygulanmasında göz önüne alınan miktarlar herhangi bir zamanda, mevcut olan veya olması muhtemel en yüksek miktarlardır. Bir kuruluştaki, yalnızca ilgili niteleyici miktarın % 2'sine eşit veya daha az miktarda bulunan tehlikeli maddeler, kuruluşun başka bir yerindeki büyük bir kazaya neden olma ihtimali olmayan herhangi bir yerde bulunması hâlinde, mevcut toplam miktarın hesaplanmasında ihmal edilir.

5. Tehlikeli maddelerin veya tehlikeli madde kategorilerinin eklenmesi ile ilgili olarak Bölüm 2, Not 4'te verilen kurallar, uygun olduğu durumda geçerli olur.

6. Bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda bir gaz, 20 °C'lik bir sıcaklığa ve 101,3 kPa'a eşit veya bundan büyük mutlak buhar basıncına sahip olan herhangi bir maddedir.

7. Bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda bir sıvı, 20 °C'lik bir sıcaklıkta ve 101,3 kPa standart basınçta bir gaz olarak tanımlanmayan ve katı halde bulunmayan herhangi bir maddedir.

Bölüm 1: Adlandırılmış Maddeler

Bu bölümde yer alan bir maddenin veya madde grubunun, aynı zamanda Bölüm 2'de yer alması halinde, bu bölümde verilmiş olan niteleyici miktarlar kullanılmalıdır.

Adlandırılmış Maddeler Listesi

Sütun 1	Sütun 2	Sütun 3
Tehlikeli Maddeler	Aşağıdaki Yönetmelik maddelerinin uygulanması ile ilgili niteleyici miktar (ton)	
	Madde 7 ve 10	Madde 11
Amonyum nitrat (bakınız not 1)	5000	10000
Amonyum nitrat (bakınız not 2)	1250	5000
Amonyum nitrat (bakınız not 3)	350	2500
Amonyum nitrat (bakınız not 4)	10	50
Potasyum nitrat (bakınız not 5)	5000	10000

Sütun 1	Sütun 2	Sütun 3
Tehlikeli Maddeler	Aşağıdaki Yönetmelik maddelerinin uygulanması ile ilgili niteleyici miktar (ton)	
	Madde 7 ve 10	Madde 11
Potasyum nitrat (bakınız not 6)	1250	5000
Arsenik pentaoksit, arsenik (V) asit ve/veya tuzları	1	2
Arsenik trioksit, arsenik (III) asit ve/veya tuzları	-	0,1
Brom	20	100
Klor	10	25
Solunabilir toz halindeki Nikel bileşikleri (nikelmonoksit, nikel dioksit, nikel sülfat, trinikeldisülfat, dinikeltrioksit)	-	1
Etilenin	10	20
Flor	10	20
Formaldehit (konsantrasyon \geq % 90)	5	50
Hidrojen	5	50
Hidrojen klorür (sıvılaştırılmış gaz)	25	250
Kurşun alkileri	5	50
Sıvılaştırılmış çok kolay alevlenir gazlar (LPG dahil) ve doğalgaz	50	200
Asetilen	5	50
Etilen oksit	5	50
Propilen oksit	5	50
Metanol	500	5000
4,4-metilenbis (2- kloranilin) ve/veya tuzları, toz halinde	-	0,01
Metilzosiyanat	-	0,15
Oksijen	200	2000
Toluendiizosiyanat	10	100
Karbonildiklorür (fosgen)	0,3	0,75
Arseniktrihidrür (arsin)	0,2	1
Fosfortrihidrür (fosfin)	0,2	1
Sülfür(Kükürt)diklorür	1	1
Sülfür(Kükürt)trioksit	15	75
Tetraklorodibenzodioksin (TCDD) eşdeğeri cinsinden hesaplanan Poliklorodibenzofuranlar vepoliklorodibenzodioksinler (TCDD dahil)	-	0,001
Ağırlık olarak % 5'in üstündeki konsantrasyonlarda aşağıdaki KANSEROJENLER: 4-Aminobifenil ve/veya tuzları, benzo-triklorür,benzidin ve/veya tuzları, bis(klorometil)eter, klorometilmetileter, 1,2 dibromoetan, dietilsülfat, dimetilsülfat, dimetilkarbamol klorür, 1,2-dibrom-3-klorpropan, 1,2 dimetilhidrazin, dimetilnitrozamin, heksametilfosforiktriamit, hidrazin, 2-naftilamin ve/veya tuzları, 4-nitrodifenil, ve 1,3-propansulton	0,5	2
Petrol ürünleri: (a) benzin ve naftalar, (b) kerosenler (jet yakıtları dahil), (c) gaz yağları (dizel yakıtlar, ev ısıtma yağları ve gaz yağ karışımları dahil)	2500	25000

Notlar

1. Amonyum nitrat (5000/10000): Kendiliğinden bozunma özelliğine sahip olan gübreler

Aşağıdaki durumlar için geçerlidir:

Amonyum nitrattan kaynaklanan azot içeriği, aşağıdaki gibi olan amonyum nitrat bazlı bileşik/kompozit gübrelerde (Fosfat ve/veya potasyum ile amonyum nitrat içeren bileşik/kompozit gübrelerde):

- Ağırlıkça %15,75⁽¹⁾ ve %24,50⁽²⁾ arasında olan ve toplam yanıcı/organik maddelerin %0,4'ünden fazla olmayan veya 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik'te yer alan yüksek oranda azot ihtiva eden amonyum nitrat gübreleri için patlama dayanım testindeki gereksinimleri sağlayan,

- Ağırlıkça %15,75⁽³⁾ veya daha az olan ve sınırlandırılmamış yanıcı maddeler
- "Birleşmiş Milletler Trough Testi"ne göre kendiliğinden bozunma özelliğine sahip maddeler (Bakınız: Birleşmiş Milletler Tehlikeli Maddelerin Taşınmasına Dair Tavsiyeler, Testler ve Kriterler El Kitabı, Bölüm III, Alt Kısım 38.2).

2. Amonyum nitrat (1250/5000): Gübre kalitesinde

Amonyum nitrattan kaynaklanan azot içeriği, aşağıdaki gibi olan amonyum nitrat bazlı gübrelere ve amonyum nitrat bazlı bileşik/kompozit gübrelere uygulanır:

- Amonyum nitratin dolomit, kireçtaşı ve/veya kalsiyum karbonat ile en az %90'lık bir saflık oranı ile karışımları hariç, ağırlıkça %24,5'ten fazla olan,

- Amonyum nitrat ve amonyum sülfat karışımları için ağırlıkça % 15,75'ten fazla olan,

- Amonyum nitratin dolomit, kireçtaşı ve/veya kalsiyum karbonat ile en az %90'lık bir saflık oranı ile karışımları için, ağırlıkça %28'den⁽⁴⁾ fazla olan.

3. Amonyum nitrat (350/2500): Teknik kalitede

Aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- Amonyum nitrattan kaynaklanan azot içeriği, aşağıdaki gibi olan amonyum nitrat ve amonyum nitrat müstahzarları,

- Ağırlıkça %24,5 ve %28 arasında olan ve %0,4'ten fazla yanıcı madde içermeyen,

- Ağırlıkça %28'den fazla olan ve %0,2'den fazla yanıcı madde içermeyen,

- İçeriğinde amonyum nitrat konsantrasyonu ağırlıkça %80'den fazla olan sulu amonyum nitrat çözeltileri.

4. Amonyum nitrat (10/50): Standart dışı ve patlama testine uymayan materyal ve gübreler

Aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- Üretim sürecinde atılan maddelere ve Not 2 ve 3'te belirtilen şartlarla, artık uyum içinde olmadıklarından dolayı yeniden çalışılması, geri kazanımı ya da güvenli kullanım için arıtım amacıyla, son kullanıcıdan bir imalatçıya, geçici depolama ya da yeniden işleme tesisine geri gönderilmekte olan ya da gönderilmiş olan ve Not 2 ve 3'te bahsi geçen amonyum nitrat, amonyum nitrat preparatları, saf amonyum nitrat bazlı gübreler ve amonyum nitrat bazlı bileşik/kompozit gübreler,

- 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik'te yer alan yüksek oranda azot ihtiva eden amonyum nitrat gübreleri için patlama dayanım testinin gereklilikleri yerine getirmeyen ve Not 1, Paragraf 1'de ve Not 2'de bahsi geçen gübreler.

5. Potasyum nitrat (5000/10000):

Filizli/tanecikli halde potasyum nitrat içeren kompozit potasyum-nitrat bazlı gübrelere uygulanır.

6. Potasyum nitrat (1250/5000):

Kristal halde potasyum nitrat içeren kompozit potasyum-nitrat bazlı gübrelere uygulanır.

7. Poliklorodibenzofuranlar ve Poliklorodibenzodioxinler

Poliklorodibenzofuranların ve Poliklorodibenzodioxinlerin miktarları, aşağıdaki faktörler kullanılarak hesaplanır:

Söz Konusu Türler İçin Uluslararası Toksik Eşdeğer Faktörleri (UTEF) (NATO/CCMS)

Söz Konusu Türler İçin Uluslararası Toksik Eşdeğer Faktörleri (UTEF) (NATO/CCMS)			
2,3,7,8-TCDD	1	2,3,7,8-TCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDD	0,5	2,3,4,7,8-PeCDF	0,5
.	.	1,2,3,7,8-PeCDF	0,05
.	.	.	.
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1	.	.
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
.	.	1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01	2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
.	.	.	.
OCDD	0,001	1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
.	.	1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
.	.	.	.
.	.	OCDF	0,001

(T = tetra, Pe = penta, Hx = hekza, Hp = hepta, O = okta)

(1) Ağırlıkça % 15,75'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 45'lik amonyum nitrate tekabül eder.

(2) Ağırlıkça % 24,50'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 70'lik amonyum nitrate tekabül eder.

(3) Ağırlıkça % 15,75'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 45'lik amonyum nitrate tekabül eder.

(4) Ağırlıkça % 28'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 80'lik amonyum nitrate tekabül eder.

Bölüm 2: Bölüm 1'de Adlandırılmamış Madde ve Müstahzar Kategorileri

Sütun 1	Sütun 2	Sütun 3
Tehlikeli Madde Kategorileri	Aşağıdaki Yönetmelik maddelerinin uygulanması ile ilgili olarak Madde 5'te tanımlanan tehlikeli maddelerin niteleyici miktarı (ton)	
	Madde 7 ve 10	Madde 11
1. ÇOK TOKSİK	5	20
2. TOKSİK	50	200
3. OKSİTLEYİCİ	50	200
4. PATLAYICI (Not 2'ye bakınız) (Maddenin, müstahzarın veya ürünün, UN/ADR Bölüm 1.4 kategorisine girdiği durumlarda)	50	200
5. PATLAYICI (Not 2'ye bakınız) (Maddenin, müstahzarın veya ürünün, UN/ADR'nin 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 veya 1.6 bölümlerinden ya da risk tanımlarından R2 veya R3'ten herhangi birisine girdiği durumlarda)	10	50
6. ALEVLENİR (Not 3 (a)'da verilmiş olan tanıma uyan)	5000	50000

Sütun 1	Sütun 2	Sütun 3
Tehlikeli Madde Kategorileri	Aşağıdaki Yönetmelik maddelerinin uygulanması ile ilgili olarak Madde 5'te tanımlanan tehlikeli maddelerin niteleyici miktarı (ton)	
	Madde 7 ve 10	Madde 11
7a.KOLAY ALEVLENİR (Maddenin veya müstahzarın, Not 3 (b) (I)'de verilmiş olan tanıma uyan)	50	200
7b.KOLAY ALEVLENİR sınırlar (Maddenin veya müstahzarın, Not 3 (b) (2)'de verilmiş olan tanıma uyan)	5000	50000
8. ÇOK KOLAY ALEVLENİR (Maddenin veya müstahzarın, Not 3 (c)'de verilmiş olan tanıma uyan)	10	50
9. ÇEVRE İÇİN TEHLİKELİ risk tanımları		
i) R50: "Sudaki organizmalar için çok toksiktir" (R50/53 dahil)	100	200
ii) R51/53: "Sudaki organizmalar için toksik, su ortamında uzun süreli olumsuz etkilere neden olabilir"	200	500
10. Yukarıda verilen risk tanımlarının dışında kalan DİĞER SINIFLANDIRMALAR:		
(i) R14: "Su ile şiddetli reaksiyon verir" (R14/15 dahil)	100	500
(ii) R29: "Su ile temasında toksik gaz çıkarır"	50	200

Notlar

1. Maddeler ve müstahzarlar, aşağıdaki yönetmeliğe göre sınıflandırılmıştır:

- 26/12/2008 tarihli ve 27092 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelik'e göre tehlikeli olarak sınıflandırılmamış, ancak yine de bir kuruluşta mevcut olan veya mevcut olabilecek ve kuruluşta mevcut koşullar altında büyük kaza potansiyeli açısından eşdeğer özelliklere sahip olan veya olabilecek maddeler veya müstahzarların olması durumunda, aynı yönetmeliğin ilgili maddesiyle uyumlu olarak geçici sınıflandırma prosedürleri uygulanır.

Birden fazla sınıflandırmaya tabi tutulacak özellikte olan maddelerin veya müstahzarların olması durumunda, Yönetmeliğin amacı bakımından en düşük niteleyici miktarlar uygulanır. Ancak, Not 4'teki kuralın uygulanması için, kullanılan niteleyici miktar her zaman ilgili sınıflandırmaya tekabül eden miktardır.

2. "Patlayıcı madde";

- Çarpma, sürtünme, açık alev veya diğer tutuşturma kaynakları ile patlama riski olan bir madde veya müstahzar (risk tanımı R2),

- Çarpma, sürtünme, açık alev veya diğer tutuşturma kaynakları ile patlama riski yüksek olan bir madde veya müstahzar (risk tanımı R3), ya da

- Ülkemizin de 30/10/2009 tarihinde 27391 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımladığı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile taraf olduğu 30 Eylül 1957 tarihli "Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığında İlişkin Avrupa Anlaşması"ndaki (UN/ADR) Sınıf 1'de yer alan madde, müstahzar veya eşyadır.

Patlayıcı tanımına, yönetmeliğin amacı bakımından, kendiliğinden gerçekleşebilen ekzotermik kimyasal reaksiyonlar yoluyla, ısı, ışık, ses, gaz veya duman ya da bu etkilerin bir bileşimini ürettiği belirtilen maddeler (ya da madde karışımları) olarak tanımlanan piroteknikler de dâhildir. Bir madde veya müstahzarın hem UN/ADR'ye göre hem de R2 veya R3 olarak sınıflandırıldığı durumlarda, UN/ADR sınıflandırmasına öncelik verilir.

UN/ADR Sınıf 1'deki madde veya eşyalar, UN/ADR sınıflandırma sistemiyle uyumlu bir şekilde 1.1'den 1.6'ya kadar olan kısımların herhangi birinde sınıflandırılmıştır. İlgili kısımlar aşağıda verilmiştir:

Kısım 1.1: "Kütlesel patlama tehlikesi olan maddeler veya eşyalar (kütlesel patlama, bir anda kütlenin hemen hemen tamamının etkilendiği patlamadır.)"

Kısım 1.2: "Kütlesel patlama tehlikesi içermeyen, ancak şarapnel tesiri olan maddeler veya eşyalar."

Kısım 1.3: "Bir yangın tehlikesi ve ufak çaplı patlama tehlikesi veya ufak çaplı şarapnel tesirinden birisini ya da her ikisini içeren, ancak kütlesel patlama tehlikesi arz etmeyen maddeler veya eşyalar:

(a) Önemli miktarda radyant ısı yayan yanma,

(b) Ufak çaplı patlamaya veya şarapnel tesirine ya da her ikisine de yol açarak birbirini izleyen yanmalar."

Kısım 1.4: "Taşıma sırasında ateşleyicilerle veya tutuşturucularla temas halindeyken, düşük risk arz eden maddeler veya eşyalar. Etkiler büyük ölçüde ambalaj ile sınırlı olup, büyük boyuttaki ve aralıktaki parçaların saçılması beklenmemektedir. Harici bir yangın, ambalajın hemen hemen tüm içeriğinin anında patlamasına sebep olmayacaktır."

Kısım 1.5: "Normal taşıma koşulları altında, tutuşma veya yanmadan patlamaya geçme ve kütlesel patlama tehlikesi ihtimali çok düşük olan çok duyarsız maddeler. Bu maddeler, asgarî gereklilik olarak, harici yangın testinde patlamayacaktır."

Kısım 1.6: "Kütlesel patlama tehlikesi olmayan aşırı duyarsız eşyalar. Bu eşyalar, sadece aşırı duyarsız patlayıcı maddeler içermekte ve ihmal edilebilecek derecede kaza ile tutuşma veya yayılma olasılığı göstermektedir. Risk, tek bir eşyanın patlaması ile sınırlıdır."

Bu tanıma, ayrıca eşyalarda bulunan patlayıcı veya piroteknik maddeler veya müstahzarlar da dahil edilmiştir. Eşyaların patlayıcı veya piroteknik maddeler veya müstahzarlar içermesi durumunda, bu madde veya müstahzarın miktarı biliniyorsa, bu miktar, bu Yönetmeliğin amacı bakımından göz önünde tutulacaktır. Miktar bilinmiyorsa, bu Yönetmeliğin amacı bakımından, eşyanın tamamı patlayıcı olarak değerlendirilecektir.

3. 6, 7 ve 8 inci sınıflarda yer alan "alevlenir", "kolay alevlenir", "çok kolay alevlenir" ifadeleri aşağıdaki anlamları taşır:

(a) Alevlenir sıvılar:

Parlama noktası 21 °C (21 °C dahil) – 55 °C (55 °C dahil) arasında olan, yanmayı destekleyen maddeler ve müstahzarlar (risk tanımı R10);

(b) Kolay alevlenir sıvılar:

1. Herhangi bir enerji uygulaması olmadan, ortam sıcaklığında havayla temasında ısınabilen ve sonuç olarak alevlenen madde ve müstahzarlar (risk tanımı R17),

-Parlama noktası 55 °C'nin altında olan ve yüksek basınç veya yüksek sıcaklık gibi özel işlem koşullarında büyük kaza tehlikeleri oluşturabilecek, basınç altında sıvı halde kalan maddeler ve müstahzarlar,

2. Parlama noktası 21 °C'nin altında olan ve çok kolay alevlenir olmayan maddeler ve müstahzarlar (risk tanımı R11);

(c) Çok kolay alevlenir gazlar ve sıvılar:

1. 0 °C'nin altında, parlama noktasına ve normal basınç altında 35 °C'ye eşit ya da daha düşük kaynama noktasına (ya da bir kaynama aralığının bulunması durumunda kaynamanın başladığı sıcaklık) sahip olan sıvı madde ve müstahzarlar (risk tanımı R12)

2. Ortam sıcaklığı ve basıncında havayla temas halinde alevlenebilir gaz veya süper kritik halde bulunan gazlar (risk tanımı R12)

3. Kaynama noktalarının üzerindeki bir sıcaklıkta bulundurulmuş, alevlenir veya kolay alevlenir sıvı maddeler ve müstahzarlar.

4. Kuruluşta bulunan madde veya müstahzarlardan hiçbirinin, ilgili niteleyici miktara eşit veya bunun üzerinde olmadığı durumda, kuruluşun bu Yönetmelik kapsamına girip girmediğinin belirlenmesi amacıyla aşağıdaki kural uygulanacaktır:

$$q_1/Q_{U1} + q_2/Q_{U2} + q_3/Q_{U3} + q_4/Q_{U4} + q_5/Q_{U5} + \dots \geq 1$$

q_x : Bölüm 1 veya 2'de yer alan tehlikeli maddelerin veya madde kategorilerinin miktarı.

Q_{UX} : Madde veya madde kategorisi için Bölüm 1 veya 2'de Sütun 3'teki ilgili niteleyici miktar.

Yukarıdaki toplamın 1'e eşit veya 1'den büyük olması durumunda, kuruluş bu Yönetmeliğe tabi olacaktır.

Yönetmeliğin 10, 12 ve 15 inci maddeleri hariç, aşağıdaki toplamın 1'e eşit ya da 1'den büyük olması durumunda, bu Yönetmelik uygulanacaktır:

$$q_1/Q_{L1} + q_2/Q_{L2} + q_3/Q_{L3} + q_4/Q_{L4} + q_5/Q_{L5} + \dots \geq 1$$

q_x : Bölüm 1 veya 2'de yer alan tehlikeli maddelerin veya madde kategorilerinin miktarı.

Q_{LX} : Madde veya madde kategorisi için Bölüm 1 veya 2'de Sütun 2'deki ilgili niteleyici miktar.

Bu kural, toksisite, alevlenirlik ve eko-toksisite ile ilgili tehlikelerin tamamının değerlendirilmesi için kullanılacaktır. Dolayısıyla aşağıdaki durumlar için üç defa uygulanacaktır:

(a) Bölüm 1'de adlandırılan ve toksik veya çok toksik olarak sınıflandırılan madde ve müstahzarlarla birlikte, Bölüm 2'deki 1 inci ve 2 nci kategorilere giren madde ve müstahzarların eklenmesi,

(b) Bölüm 1'de adlandırılan ve oksitleyici, patlayıcı, alevlenir, kolay alevlenir veya çok kolay alevlenir olarak sınıflandırılan madde ve müstahzarlar ile birlikte, Bölüm 2'deki 3, 4, 5, 6, 7a, 7b veya 8'inci kategorilere giren madde ve müstahzarların eklenmesi,

(c) Bölüm 1'de adlandırılan ve çevre için tehlikeli olarak sınıflandırılan (R50 (R50/53 dahil) veya R51/53) madde ve müstahzarlar ile birlikte, Bölüm 2'deki 9(i) veya 9(ii) kategorilerine giren madde ve müstahzarların eklenmesi.

(a), (b) veya (c) ile elde edilen toplamlardan herhangi birisinin 1'e eşit veya 1'den büyük olması durumunda, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanacaktır.

EK-2 GÜVENLİK RAPORUNDA BULUNMASI GEREKEN ASGARİ BİLGİLER

1. Büyük kazaların önlenmesi ile ilgili olarak kuruluşun yönetim sistemi ve organizasyonu hakkında bilgi:

1.1. Bu bilgi Ek-3'te belirtilen unsurları kapsayacaktır.

2. Kuruluşun çevresi hakkında bilgi:

2.1. Kuruluşun yerleştiği alan ve çevresinin coğrafi konumu, meteorolojik, jeolojik, hidrografik koşulları ve gerektiğinde geçmişi de dahil olmak üzere kuruluşun tanıtılması,

2.2. Kuruluşun büyük bir kaza tehdidi ortaya koyabilecek olan tesislerinin ve diğer faaliyetlerinin tanımlanması,

2.3. Büyük bir kazanın meydana gelebileceği alanların açıklanması.

3. Tesisin tanıtımı:

3.1. Önerilen önleyici tedbirlerle birlikte kuruluşun, güvenlik, büyük kaza risk kaynakları ve büyük bir kazanın meydana gelmesine yol açabilecek koşullar bakımından önemli olan kısımlarının ana faaliyetlerine ve ürünlerine ilişkin açıklama,

3.2. Proseslerin, özellikle işletim yöntemlerinin açıklanması,

3.3. Tehlikeli maddelerin tanımlanması,

3.3.1. Tehlikeli maddelerin envanteri;

a) Tehlikeli maddelerin kimyasal ismine, CAS numarasına ve IUPAC adlandırma sistemine göre tanımlanması,

b) Tehlikeli maddelerin bulunan veya bulunması muhtemel en yüksek miktarı.

3.3.2. Tehlikeli maddelerin fiziki, kimyasal, toksikolojik özellikleri ve insan ve çevre üzerinde hem anında hem de daha sonra ortaya çıkabilecek etkileri,

3.3.3. Tehlikeli maddelerin normal kullanım şartlarında veya öngörülebilir kaza koşulları altında fiziksel ve kimyasal davranışı.

4. Kaza risklerinin analizi ve önleme yöntemlerinin tanımlanması:

4.1. Muhtemel büyük kaza senaryolarının ve bunların olabirliğinin veya bunların meydana gelebileceği koşulların, bu senaryolardan her birini tetikleyebilecek olayların, tesis içinde veya dışındaki nedenlerinin bir özeti ile birlikte, detaylı biçimde açıklanması,

4.2. Yönetmeliğin 17 ve 21 inci maddeleri göz önünde bulundurularak, kuruluştan kaynaklanabilecek büyük kazalardan etkilenmesi muhtemel alanları gösteren haritalar, görüntüler veya uygun olduğu durumda benzer tanımlamaları içeren, tanımlanmış büyük kazaların sonuçlarının, boyutunun ve şiddetinin değerlendirilmesi,

4.3. Tesislerin güvenliği için kullanılan ekipmana ve teknik parametrelere ilişkin açıklama.

5. Bir kazanın sonuçlarının sınırlandırılması için uygulanacak koruma ve müdahale önlemleri:

5.1. Büyük kazaların sonuçlarının sınırlandırılması için, tesis içerisinde kurulan ekipmana ilişkin açıklama,

5.2. Uyarı ve müdahale organizasyonu,

5.3. Hareket ettirilebilir dâhili veya harici her türlü kaynağa ilişkin açıklama,

5.4. Bu maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde açıklanan hususların, dâhili acil durum planının hazırlanması için gerekli olan özeti.

EK-3
GÜVENLİK YÖNETİM SİSTEMİ İLE İLGİLİ OLARAK YÖNETMELİĞİN 10
UNCU VE 11 İNCİ MADDELERİNDE BELİRTİLEN PRENSİPLER VE BİLGİLER
İLE BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİNE YÖNELİK
İŞLETMENİN ORGANİZASYONU

İşletme sahibince hazırlanan büyük kaza önleme politika belgesinin ve güvenlik yönetim sisteminin uygulanması amacıyla, aşağıdaki hususlara dikkat edilecektir:

Büyük kaza önleme politikası belgesinde belirtilen gereksinimler, işletme tarafından sunulan büyük kaza tehlikeleri ile orantılı olmalıdır.

1. Büyük kaza önleme politika belgesi yazılı olarak hazırlanacak ve işletme sahibinin tüm amaçlarını ve büyük kaza tehlikelerinin kontrolü ile ilgili eylem prensiplerini içerecektir.

2. Güvenlik yönetim sistemi, büyük kaza önleme politikasının belirlenmesi ve uygulanması için gerekli olan organizasyon yapısını, sorumlulukları, uygulamaları, prosedürleri, süreçleri ve kaynakları da içine alan genel yönetim sisteminin bir parçasını içerecektir.

3. Aşağıdaki konular, güvenlik yönetim sistemi tarafından belirlenecektir:

3.1. Organizasyon ve personel: Organizasyonun bütün kademelerinde büyük tehlikelerin önlenmesinde yer alan personelin görev ve sorumlulukları, kuruluştaki çalışanların tümü için gerekli olan eğitimin sağlanması.

3.2. Büyük kazaların belirlenmesi ve değerlendirilmesi: Normal ve normal olmayan işlemlerden kaynaklanan büyük tehlikelerin, sistematik bir şekilde belirlenmesi için prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması ve bu tehlikelerin olasılığı ve şiddetinin değerlendirilmesi.

3.3. İşletim kontrolü: Tesisin bakımı, süreçler, ekipman ve geçici kesintileri de içine alan, güvenli işletme için prosedür ve talimatların benimsenmesi ve uygulanması.

3.4. Değişimin yönetimi: Yapılacak değişikliklerin planlanması ya da yeni tesislerin, süreçlerin ya da depolama faaliyetlerinin tasarımı için prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması.

3.5. Acil durumlar için planlama: Sistematik analiz ile önceden tespit edilebilecek acil durumların belirlenmesi, acil durum planlarının hazırlanması, test edilmesi ve gözden geçirilmesi, bu tür acil durumlara cevap verilebilmesi ve ilgili personel için özel eğitim sağlanması amacıyla, prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması. Bu tür eğitimler, kuruluştaki çalışan bütün personele verilecektir.

3.6. Performansın izlenmesi: Hazırlanan büyük kaza önleme politika belgesi ve güvenlik yönetim sistemi ile belirlenen hedeflerle uyum sağlanmasının değerlendirilmesi için prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması, uyum sağlanmaması durumunda, düzeltici faaliyetlerin araştırılması ve bu önlemlerin alınması için mekanizmalar oluşturulması. Prosedürler, tam anlamıyla gerçekleşmemiş büyük kazaların raporlanması için gereken işletme sistemini ve özellikle de önleyici önlemlerin başarısızlığa uğraması ve bunlardan çıkarılan dersler ışığında araştırılıp izlenmesini de kapsayacaktır.

3.7. Denetleme ve inceleme: Büyük kaza önleme politikasının ve güvenlik yönetim sisteminin etkinliği ve uygunluğunun, periyodik ve sistematik bir şekilde değerlendirilmesi için prosedürler benimsenecek ve uygulanacak politika ve güvenlik yönetim sisteminin performansı, dokümanlar edilerek incelenecek ve üst yönetimce gözden geçirilerek güncellenecektir.

EK-4

ACİL DURUM PLANLARINDA BULUNMASI GEREKEN HUSUSLAR

Kısım 1: Dâhili acil durum planında yer alacak bilgiler

1. Acil durum prosedürlerini belirlemeye yetkili kişiler ile tesisteki acil durumların etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetlerden sorumlu olan ve koordine eden kişilerin isim ya da unvanları.

2. Harici acil durum planından sorumlu yetkililer ile irtibat kurulmasından sorumlu kişinin isim ya da unvanı.

3. Büyük bir kazaya yol açabilecek derecede öneme haiz, öngörülebilir koşullar veya olaylar için, koşulları veya durumları kontrol etmek ve bunların sonuçlarını en aza indirmek amacıyla, yürütülecek faaliyetlerin güvenlik ekipmanı ve mevcut kaynakları da içeren tanımı.

4. Acil durum uyarılarının nasıl verileceğini ve bir uyarı durumunda, tesisteki kişilerin yapması gerekenleri de kapsayan ve bu kişilerin maruz kalabileceği risklerin azaltılmasına yönelik düzenlemeler.

5. Harici acil durum planını hazırlamaktan sorumlu yetkililere, kaza ile ilgili erken uyarı ve bu uyarıda verilmesi gerekli bilginin içeriği ve gelişmelere bağlı olarak elde edilen daha detaylı bilginin iletilmesi için yapılacak gerekli düzenlemeler.

6. Tesisteki personelin, acil durumlarda yapması gereken görevleri konusunda eğitimleri ve bu eğitimlerin gerektiğinde acil servis hizmetleriyle koordine edilmesi için gerekli düzenlemeler.

7. Acil durumların tesis dışı etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetler için sağlanacak yardımlara ilişkin düzenlemeler.

Kısım 2: Harici acil durum planında yer alacak bilgiler

1. Acil durum prosedürlerini belirlemeye yetkili kişiler ile tesis dışındaki faaliyetlerden sorumlu olan ve koordine eden kişilerin isim ya da unvanları.

2. Acil durum uyarılarının alınmasına, alarmların ve bunların uygulanmasına ilişkin prosedürlerin hazırlanmasına yönelik düzenlemeler.

3. Harici acil durum planının uygulanması için, gerekli kaynakların koordine edilmesine ilişkin düzenlemeler.

4. Acil durumların tesis içi etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetler için, sağlanacak yardımlara ilişkin düzenlemeler.

5. Acil durumların tesis dışı etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetler için düzenlemeler.

6. Kaza ile ilgili halka gerekli bilginin sağlanması ve halkın bu durumda yapması gerekenlere ilişkin düzenlemeler.

EK-5

MADDE 17 UYARINCA KAMUYA VERİLECEK BİLGİNİN İÇERİĞİ

1. İşletmecinin adı ve kuruluşun adresi.
2. Bilgiyi veren kişinin adı ve görev unvanı.
3. Kuruluşun, bu Yönetmeliğe tabi olduğunun ve 7 nci maddede değinilen bildirim veya 11 inci maddede değinilen güvenlik raporunun yetkililere teslim edildiğinin doğrulanması.
4. Kuruluşta yürütülen faaliyetlerin kolay anlaşılabilir şekilde açıklaması.
5. Kuruluşta bulunan ve büyük bir kazaya yol açabilecek maddelerin ve müstahzarların, bilinen adlarının veya Ek-1, Bölüm 2’de yer almaları durumunda, grup isimleri veya genel tehlike sınıflandırmasının, tehlike özelliklerini gösteren işaretleri ile birlikte verilmesi.
6. İnsan ve çevre üzerindeki potansiyel etkileri de dahil olmak üzere, büyük endüstriyel kazaların doğası ile ilgili genel bilgi.
7. Büyük bir endüstriyel kaza anında, etkilenmesi muhtemel kişilerin nasıl uyarılacağı ve bilgilendirilmesinin nasıl sürdürüleceğine dair yeterli bilgi.
8. Büyük bir endüstriyel kaza anında, etkilenmesi muhtemel kişilerin yapması gereken davranışlar ve uyması gerekli hususlar ile ilgili yeterli bilgi.
9. İşletmecinin, büyük endüstriyel kazalarla başa çıkmak ve bunların etkilerini en aza indirmek için, özellikle acil servis hizmetleriyle irtibata geçmek de dahil olmak üzere, tesisteki yeterli düzenlemeleri yapmakla yükümlü olduğunun doğrulanması.
10. Büyük endüstriyel kazanın, tesis dışındaki etkileriyle başa çıkmak için hazırlanan harici acil durum planına yapılan atıf. Bu atıf, bir kaza durumunda, acil servis hizmetlerinden gelen talimat ve isteklere yönelik işbirliği yapılması tavsiyelerini içerecektir.
11. Ulusal mevzuatta belirlenmiş olan gizlilik ilkeleri göz önünde bulundurularak, ilave bilginin nereden elde edilebileceğine dair detaylar.

EK-6 BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZA BİLDİRİM KRİTERLERİ

Bu Ek'in birinci maddesi kapsamında meydana gelen herhangi bir kazanın veya 2, 3 ve 4 üncü maddelerde belirtilen kaza sonuçlarından en az birinin meydana gelmesi durumunda büyük endüstriyel kaza bildirim yapılr.

1. Tehlikeli maddelerden kaynaklanan;

Bu Yönetmeliğin Ek-1 Sütun 3'teki eşik değerinin en az %5'i ve daha fazla tehlikeli maddenin dahil olduğu herhangi bir yangın, patlama veya emisyonu (sızıntı, kaza sonucu dökülme vb.).

2. İnsana ve mala zarar:

Aşağıdaki olaylardan herhangi birine sebep olan tehlikeli bir kimyasalın dahil olduğu bir kaza;

- a) Bir kişinin ölümü,
- b) Kuruluş içerisinde 6 kişinin yaralanması ve her birinin en az 24 saat hastanede tutulması,
- c) Kuruluş sınırları dışında en az bir kişinin yaralanması ve her bir kişinin en az 24 saat hastanede tutulması,
- ç) Kuruluş sınırları dışındaki konutların hasar görmesi ve kullanılamaz durumda olması,
- d) Halkın 2 saatten daha fazla süreliğine tahliye edilmesi veya evlerinden çıkma yasağı getirilmesi (kişi x saat değeri en az 500 olmalıdır),
- e) 2 saatten fazla içme suyunun, elektriğin, gazın veya telefonun kesilmesi (kişi x saat değeri en az 1000 olmalıdır).

3. Çevreye verilen hasar;

3.1 Karasal habitata uzun süreli veya kalıcı hasar;

- a) 0,5 ha veya daha fazla bir habitatın veya yasayla koruma altına alınan bir alanı,
- b) 10 ya da daha fazla hektarlık tarım alanlarını da içeren bir habitat alanı,

3.2 Tatlısu ve deniz habitatına olan uzun süreli veya önemli hasar;

- a) Nehir veya kanal boyunca olan 10 km veya daha fazla hasar,
- b) Göle veya gölete olan 1 hektar veya daha fazla hasar,
- c) Deltaya olan 2 hektar veya daha fazla hasar,
- ç) Açık denizlere veya kıyılara olan 2 hektar veya daha fazla hasar,
- d) Akifer ya da yeraltı suyuna 1 hektar ya da daha fazla alana olan önemli hasar.

4. Mala olan hasar;

- a) Kuruluştaki mala olan 4 milyon TL ve üzerindeki hasar,
- b) Kuruluş sınırları dışındaki mala olan 1 milyon TL ve üzerindeki hasar.